

C/2024/4059

12.7.2024

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén

Förslag till rådets direktiv om regelverk för inkomstbeskattning för företag i Europa (Befit)

(COM(2023) 532 final – 2023/0321(CNS))

Förslag till rådets direktiv om internprissättning

(COM(2023) 529 final – 2023/0322(CNS))

(C/2024/4059)

Föredragande: **Petru Sorin Dandea**

Remisser	Europeiska unionens råd, 14.11.2023 och 30.11.2023
Rättslig grund	Artikel 115 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
Ansvarig sektion	Ekonomiska och monetära unionen, ekonomisk och social sammanhållning
Antagande av sektionen	10.4.2024
Antagande vid plenarsessionen	24.4.2024
Plenarsession nr	587
Resultat av omröstningen (för/emot/nedlagda röster)	179/0/4

1 Slutsatser och rekommendationer

1.1 Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) lovordar kommissionens fortsatta insatser för att utveckla ett gemensamt regelverk för bolagsbeskattning till stöd för konsolideringen av den inre marknaden.

1.2 EESK noterar att rådet inte nådde politisk enighet om kommissionens förslag till gemensam konsoliderad bolagsskattebas (2011) och gemensam bolagsskattebas (2016), som båda syftade till att utveckla en gemensam skattebas i hela EU. Detta har beaktats vid framläggandet av Befit-lagstiftningsförslaget, ur såväl politisk som teknisk synvinkel.

1.3 Kommittén stöder kommissionens beslut att lägga fram Befit i form av ett EU-direktiv, eftersom den nuvarande mångfalden av olika nationella regler leder till fragmentering och skillnader, vilket hindrar gränsöverskridande verksamhet på den inre marknaden på grund av de höga kostnader som företagen ådrar sig för att följa flera olika regelverk.

1.4 EESK noterar att medlemsstaterna, i enlighet med artikel 48.2 i Befit-förslaget, kommer att ha rätt att lägga till ökning av skattebasen, skatteavdrag eller skatteincitament till sina fördelade delar. Kommittén inser visserligen värdet av att ge medlemsstaterna manöverutrymme, men en sådan flexibilitet skulle kunna strida mot kommissionens mål att minska efterlevnadskostnaderna för företagen.

1.5 EESK håller med kommissionen om att överenskommelsen om den andra pelaren skulle kunna bidra till att man uppnår ett gemensamt regelverk för bolagsbeskattning på EU-nivå. För att uppnå faktiska förenklingar och minskade kostnader anser vi att Befit bör anpassas till OECD:s regler inom den andra pelaren.

1.6 Kommittén konstaterar att även om Befit-justeringarna av redovisningarna är mer begränsade än justeringarna inom den andra pelaren finns det inga särskilda regler eller incitament för innovationsverksamhet eller specifika branscher. Det är till exempel fortfarande oklart om innovationssystem och patentboxar som erbjuds av vissa medlemsstater kommer att behållas.

1.7 EESK anser att möjligheten att avräkna gränsöverskridande förluster i en Befit-koncern kommer att nödvändiggöra klargöranden om både tidsbegränsningarna för förlustutjämnning framåt/bakåt och samexistensen med den andra pelaren. Genom sammanslagning kommer Befit att göra det möjligt att avräkna gränsöverskridande förluster i en medlemsstat mot vinster i en annan medlemsstat, men detta skulle kunna strida mot en tilläggsskatt inom den andra pelaren för att säkerställa en effektiv minimiskattesats på 15 %.

1.8 EESK rekommenderar att all databehandling med anknytning till Befit-ramen utförs i enlighet med den allmänna dataskyddsförordningens (¹) princip om uppgiftsminimering, så att insamlingen av personuppgifter begränsas till vad som är direkt relevant och nödvändigt för att uppnå de specifika syftena med Befit-förslaget, och att uppgifterna endast lagras under den minimiperiod som krävs för att uppfylla dessa syften.

1.9 Vi håller med kommissionen om att flera begrepp och frågor som rör lagstiftningen om internprissättning måste klargöras, i ett försök att göra regelverket säkrare och mer förutsägbart. Detta skulle kunna minska efterlevnadskostnaderna för små och medelstora företag i deras dagliga verksamhet och potentiellt också minska kostnaderna för processer och rättstvister.

1.10 Det är värt att notera att vissa av målen i kommissionens förslag kanske också skulle ha kunnat uppnås genom att förbättra direktivet om skattetvistlösningsmekanismer, och det återstår att se hur andra viktiga tredjeländer kommer att reagera på EU:s nya syn på internprissättning. Kommittén anser också att det vore lämpligt att återinrätta det gemensamma forumet för internprissättning för att diskutera hur man bättre kan hantera tvister om internprissättning inom EU.

1.11 EESK understryker vikten av att noggrant bedöma efterlevnadskostnaderna och de administrativa bördorna för företag som är intresserade av Befit-förslaget, så att de förstår de faktiska fördelarna med det nya regelverket för företag i hela EU. Kommissionens planerade verksamhet för att övervaka ändamålsenligheten och effektiviteten i Befit verkar vara välinriktad i detta avseende (genomförandekostnader och inledande rörelsekostnader för Befit, antal koncerner som omfattas av förslagets obligatoriska tillämpningsområde, antal företag som frivilligt väljer att delta, utvecklingen av efterlevnadskostnaderna samt antalet tvister om dubbelbeskattning).

1.12 Kommittén noterar att kommissionen anser att Befit också är "relevant ur ett perspektiv på egna medel, i enlighet med meddelandet från 2021 om nästa generation av egna medel för unionens budget". Den långa och osäkra lagstiftningsprocess som Befit står inför gör det dock svårt att uppskatta både de tillgängliga medlen för kapitlen om egna medel och när sådana ytterligare medel kommer att finnas tillgängliga.

1.13 För att säkerställa lämplig samordning mellan Befit och de särskilda nationella skatteregler som i vissa medlemsstater är tillämpliga på enheter inom den sociala ekonomin, såsom kooperativ och sociala företag, anser EESK att man i Befit bör erkänna förekomsten av sådana särskilda skatteregler.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

2 Kommissionens förslag och bakgrund

2.1 Kommissionens förslag till regelverk för inkomstbeskattning för företag i Europa (Befit) omfattar en ny gemensam uppsättning regler för att fastställa skattebasen för koncerner, och syftar till att minska kostnaderna för att efterleva skattereglerna för stora företag som är verksamma över gränserna och därigenom göra det lättare för nationella myndigheter att fastställa vilka skatter som ska betalas.

2.2 Kommissionens förslag ersätter de två tidigare förslagen, den gemensamma bolagsskattebasen och den gemensamma konsoliderade bolagsskattebasen från 2011 respektive 2016, som har dragits tillbaka på grund av avsaknad av politiskt samförstånd. Det nya regelverket bygger på de tidigare erfarenheterna med den gemensamma konsoliderade bolagsskattebasen, OECD:s/G20:s internationella skatteavtal om den globala minimiskattenivån och direktivet om den andra pelaren, som antogs i slutet av 2022.

2.3 När det gäller tillämpningsområdet kommer de nya reglerna att vara obligatoriska för koncerner som är verksamma i EU, som har årliga sammanlagda intäkter på minst 750 miljoner euro och där den yttersta moderenheten innehar minst 75 % av äganderätten eller av de rättigheter som ger rätt till vinst. En Befit-koncernmedlem ska uppfylla dessa tröskelvärden utan avbrott under hela beskattningsåret. Andra mindre koncerner – till exempel grupper av små och medelstora företag som är verksamma över gränserna – kan välja att delta, förutsatt att de upprättar konsoliderade finansiella rapporter.

2.4 Närmare bestämt kommer kommissionens förslag att innehålla gemensamma regler för beräkning av skattebasen på enhetsnivå. Alla företag som ingår i samma koncern kommer att fastställa sina skattebaser enligt en gemensam uppsättning skattejusteringar i sina finansiella rapporter för helåret.

2.5 Sammanslagning av skattebasen på koncernnivå i EU är avgörande för att det nya regelverket ska fungera. Alla koncernmedlemmars skattebaser kommer att slås samman i en enda skattebas. Detta möjliggör gränsöverskridande förlustutjämning, eftersom förluster automatiskt kommer att avräknas mot vinster över gränserna. En sådan utjämning är för närvarande sällan möjlig och skulle kunna leda till en överbeskattning av koncernens vinster, vilket avskräcker företag från att bedriva gränsöverskridande verksamhet på den inre marknaden.

2.6 Den sammanslagna skattebasen kommer sedan att fördelas på grundval av en övergångsfördelningsregel, som använder varje Befit-koncernmedlems procentandel av den sammanslagna skattebasen, som beräknas som genomsnittet av de beskattningsbara resultaten under de tre föregående beskattningsåren. Övergångsfördelningsregeln kommer att underlätta inrättandet av en permanent fördelningsmetod som kan baseras på en fördelningsnyckel med väsentliga faktorer.

2.7 Kapitel II innehåller närmare bestämmelser om fastställande av det preliminära skatteresultatet för varje Befit-koncernmedlem genom tillämpning av reglerna i avsnitt 2 om "Justeringar av redovisad nettovinst eller nettoförlust", avsnitt 3 om "Avskrivning" och avsnitt 4 om "Tids- och kvantifieringsregler".

2.8 Ur organisatorisk synvinkel kommer i enlighet med bestämmelserna i kapitel V en gemensam kontaktpunkt i hybridform att göra det möjligt för en koncernmedlem att fylla i koncernens informationsdeklarationer hos skattemyndigheten i en medlemsstat. Med andra ord kommer "inlämningsenheten", som i princip är den yttersta moderenheten, att lämna en informationsdeklaration för hela Befit-koncernen ("Befit-informationsdeklarationen") till sin egen skattemyndighet ("inlämningsmyndigheten"). Inlämningsmyndigheten kommer sedan att dela med sig av all relevant information till de andra medlemsstater där koncernen är verksam.

2.9 Skatterevisioner och tvistlösning kommer att ligga kvar på nationell nivå. I vissa fall kan revisioner behöva utföras gemensamt inom det befintliga regelverket. För varje Befit-koncern kommer det också att finnas ett så kallat Befit-team som kommer att samla företrädare för varje berörd skattemyndighet i de medlemsstater i vilka koncernen bedriver verksamhet för att utbyta information och samordna åtgärder.

2.10 I kommissionens förslag anges följande: "För att säkerställa att reglerna i det gemensamma regelverket genomförs och verkställs korrekt bör medlemsstaterna fastställa regler om sanktioner för överträdelse av nationella bestämmelser som antagits i enlighet med detta direktiv. Sanktionerna bör vara effektiva, proportionella och avskräckande."

2.11 Kommissionens förslag omfattar också riktade regler som syftar till att harmonisera reglerna för internprissättning inom EU och säkerställa en gemensam strategi för att ta itu med de mest återkommande kritiska frågorna när det gäller internprissättning.

2.12 De nya reglerna för internprissättning syftar till att införa en gemensam ram i EU för tillämpning av armlängdsprincipen. Detta mål ska uppnås genom att i) armlängdsprincipen införlivas i unionsrätten, ii) de viktigaste reglerna för internprissättning harmoniseras, iii) rollen och statusen för OECD:s riktlinjer för internprissättning förtydligas, och iv) det skapas möjlighet att inom EU fastställa gemensamma bindande regler för specifika frågor som rör internprissättning inom ramen för OECD:s riktlinjer för internprissättning.

2.13 Förslaget till direktiv om internprissättning bekräftar de viktigaste inslagen i analysen enligt OECD:s riktlinjer för internprissättning (avgränsning av faktiska transaktioner, jämförbarhetsanalys, av OECD erkända internprissättningsmetoder) och klargör hur mekanismerna för att göra justeringar bör tillämpas inom EU för att undvika dubbelbeskattning.

3 Allmänna och särskilda kommentarer

3.1 EESK lovordar kommissionens fortsatta insatser för att utveckla ett gemensamt regelverk för bolagsbeskattning till stöd för den inre marknaden, en idé som har varit en del av EU:s historia sedan den första gången förekom i Europeiska ekonomiska gemenskapens politiska dokument redan på 1960-talet. Detta ambitiösa mål eftersträvas än en gång med Befit-förslaget.

3.2 Kommittén noterar att rådet inte nådde politisk enighet om kommissionens senaste försök att utveckla en gemensam skattebas i hela EU (i förslagen till gemensam konsoliderad bolagsskattebas och gemensam konsoliderad bolagsskattebas från 2011 respektive 2016). De tidigare erfarenheterna har beaktats vid framläggandet av detta lagstiftningsförslag, ur såväl politisk som teknisk synvinkel. I den resulterande texten beaktas också den senaste tidens utveckling på skatteområdet i fråga om globalisering och digitalisering.

3.3 EESK uppskattar att kommissionen genomförde ett offentligt samråd innan den slutliga Befit-texten offentliggjordes. I samråden inkom totalt 123 bidrag från näringslivsorganisationer, skatterådgivare och jurister. Bland de svarande fanns också medborgare och både större och mindre bolag, akademiska institutioner och forskningsinstitutioner, icke-statliga organisationer och fackföreningar.

3.4 EESK håller med kommissionen om att Befit-förslaget är förenligt med andra lagstiftningsinitiativ som nyligen tagits på skatteområdet, såsom DAC-ramen. Det förvaltningssystem för Befit som kommissionen eftersträvar skulle kunna dra stor nytta av det befintliga och växande samarbetet mellan nationella skattemyndigheter.

3.5 Kommittén stöder kommissionens beslut att föreslå ett EU-direktiv om Befit, eftersom den nuvarande mångfalden av olika nationella regler leder till fragmentering och skillnader, vilket hindrar gränsöverskridande verksamhet på grund av de höga kostnader som företagen ådrar sig för att följa flera olika regelverk. Skillnaderna mellan medlemsstaterna kan också ge upphov till missmatchningar som skulle kunna leda till antingen utebliven beskattning eller flerfaldig beskattning av samma vinst. Ett EU-lagstiftningsinitiativ är därför bättre lämpat och effektivare än en mängd nationella insatser (subsidiaritetsprincipen).

3.6 EESK håller med kommissionen om att överenskommelsen om den andra pelaren i OECD/G20:s inkluderande ramverk, som medlemsstaterna ställt sig bakom ^(*), skulle kunna bidra till att man uppnår ett gemensamt regelverk för bolagsbeskattning på den inre marknaden. För att uppnå faktiska förenklingar och minskade kostnader bör Befit anpassas till OECD:s regler inom den andra pelaren. Enligt Befit måste dock skattebetalarna upprätta redovisningar enligt en redovisningsstandard som är förenlig med EU-lagstiftningen ^(*) (t.ex. nationell god redovisningssed eller IFRS).

^(*) Medlemsstaterna antog enhälligt direktivet om säkerställande av en global minimiskattenivå för multinationella koncerner och storskaliga nationella koncerner i unionen i december 2021.

^(*) Kommissionen bör ägna särskild uppmärksamhet åt effekterna av Befit på bolag som konsoliderar sin skattebas med hjälp av en god redovisningssed som är tillämplig i ett land utanför EU.

3.7 EESK noterar att med Befit kommer tre uppsättningar regler att gälla parallellt: den inhemska nationella ramen för fastställande av intäkter, systemet inom den andra pelaren och Befit-systemet. En sådan splittrad ram skulle kunna bli betungande för små medlemsstater med mycket begränsad administrativ kapacitet, särskilt när en stor koncerns huvudkontor är beläget i en liten medlemsstat.

3.8 Kommittén konstaterar att även om Befit-justeringarna av redovisningarna är mer begränsade än justeringarna inom den andra pelaren finns det inga särskilda regler eller incitament för innovationsverksamhet eller specifika branscher. Det är till exempel fortfarande oklart om innovationssystem och patentboxar som erbjuds av vissa medlemsstater kommer att behållas, vilket skulle kunna minska EU:s konkurrensfördel.

3.9 EESK noterar att medlemsstaterna, i enlighet med artikel 48.2 i Befit-förslaget (*), kommer att ha rätt att lägga till ökningarna av skattebasen, skatteavdrag eller skatteincitament till sina fördelade delar, vilket skulle kunna leda till differentierad beskattning av bolagsvinster i de olika medlemsstaterna. Kommittén inser visserligen värdet av att ge medlemsstaterna ett visst manöverutrymme, men en sådan omfattande flexibilitet skulle kunna undergräva de förenklingsmål som eftersträvas med Befit-förslaget.

3.10 EESK anser att möjligheten att avräkna gränsöverskridande förluster i en Befit-koncern kommer att nödvändiggöra klargöranden om i) tidsbegränsningarna för förlustjämnning framåt/bakåt och ii) samexistensen med den andra pelaren. Genom sammanslagning kommer Befit att göra det möjligt att avräkna gränsöverskridande förluster i en medlemsstat mot vinster i en annan medlemsstat, men detta skulle kunna strida mot en tilläggsskatt inom den andra pelaren för att säkerställa en effektiv minimiskattesats på 15 %.

3.11 EESK noterar att skattemyndigheterna kan komma att behandla personuppgifter, såsom information om ägarintressen i en Befit-koncern, i syfte att tillämpa kapitel IV i förslaget samt för att undersöka och nå samförstånd om innehållet i Befit-informationsdeklarationen och behandla och bedöma enskilda skattedeclarationer i enlighet med kapitel V. Kommittén rekommenderar att all databehandling med anknytning till Befit-ramen utförs i enlighet med den allmänna dataskyddsförordningens princip om uppgiftsminimering, så att insamlingen av personuppgifter begränsas till vad som är direkt relevant och nödvändigt för att uppnå de specifika syftena med Befit-förslaget, och att uppgifterna endast lagras under den minimiperiod som krävs för att uppfylla dessa syften.

3.12 Vi håller med kommissionen om att flera begrepp och frågor som rör lagstiftningen om internprissättning måste klargöras, för att göra regelverket säkrare och mer förutsägbart. Detta skulle kunna minska efterlevnadskostnaderna för små och medelstora företag i deras dagliga verksamhet och potentiellt också minska de kostnader för processer och rättstvister som ett betydande antal företag varje år ådrar sig. I detta avseende är det värt att notera att vissa av målen i kommissionens förslag kanske också skulle ha kunnat uppnås genom att förbättra direktivet om skattetvistlösningsmekanismer, och det återstår att se hur andra viktiga tredjelandsjurisdiktioner kommer att förhålla sig till EU:s nya syn på regler för internprissättning.

3.13 Under alla omständigheter anser kommittén att det vore lämpligt att återinrätta det gemensamma forumet för internprissättning för att underlätta en öppen diskussion om behovet av att bättre hantera tvister om internprissättning inom EU.

3.14 EESK håller med kommissionen om att en utvärdering av genomförandet av direktivet fem år efter dess ikraftträdande skulle kunna vara användbar och bidra till att ge medlemsstaterna tid och det stöd som krävs för att genomföra den nya ramen ordentligt och vid behov ändra regelverket. I detta avseende är det mycket viktigt att medlemsstaterna samarbetar och utbyter information om hur systemet fungerar i framtiden.

3.15 Den verksamhet som kommissionen planerar för att övervaka ändamålsenligheten och effektiviteten i Befit verkar också vara användbar och kommer att avse genomförandekostnader och inledande rörelsekostnader för Befit, antal koncerner som omfattas av förslagets obligatoriska tillämpningsområde och antal företag som frivilligt väljer att delta samt utvecklingen av efterlevnadskostnaderna och antalet tvister om dubbelbeskattning.

(*) I artikel 48.2 i förslaget anges följande: "Utöver de justeringar som förtecknas i punkt 1 får en medlemsstat tillåta att öka eller minska, genom ytterligare poster, den del som fördelas på Befit-koncernmedlemmar som har skatterättslig hemvist eller är belägna i form av ett fast driftsställe i den medlemsstaten."

3.16 EESK understryker vikten av att noggrant bedöma efterlevnadskostnaderna och de administrativa bördorna för alla berörda företag för att förstå de faktiska fördelarna med det nya regelverket för företag i hela EU.

3.17 Kommittén noterar att kommissionen anser att Befit också är "relevant ur ett perspektiv på egna medel, i enlighet med meddelandet från 2021 om nästa generation av egna medel för unionens budget". Den långa och osäkra lagstiftningsprocess som Befit-förslaget står inför gör det dock svårt att uppskatta både de tillgängliga medlen för kapitlen om egna medel och när sådana ytterligare medel kommer att finnas tillgängliga.

3.18 För att säkerställa lämplig samordning mellan Befit och de särskilda nationella skatteregler som i vissa medlemsstater är tillämpliga på enheter inom den sociala ekonomin, såsom kooperativ och sociala företag, anser EESK att man i Befit bör erkänna sådana särskilda skatteregler. Ett exempel på detta är avdragsrätten för vinster som kooperativ och kooperativa koncerner avsätter som reserver som inte kan delas ut till medlemmarna medan företaget är verksamt eller till och med efter det att det har upplösts. Ett annat exempel är avdragsrätten för förmåner eller utdelningar från kooperativ till sina medlemmar i proportion till deras ömsesidiga förhållande. En sådan strategi skulle vara i linje med kommissionens meddelande av den 9 december 2021 om en handlingsplan för den sociala ekonomin och rådets rekommendation av den 27 november 2023 om utveckling av ramvillkor för den sociala ekonomin.

Bryssel den 24 april 2024.

Oliver RÖPKE

*Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande*